

Arbeids- og sosialdepartementet
Postboks 8019 Dep.
0030 OSLO

Deres ref:

Oslo, 12.06.2014
Vår ref: Marte Buaas/ 14-15856

Virkes svar på høring om et enklere tiltakssystem tilpasset brukernes behov

Hovedorganisasjonen Virke representerer over 18 200 virksomheter med 220 000 ansatte. Våre medlemsbedrifter kommer fra bransjer som handel, kunnskap, teknologi, reiseliv, service, helse, omsorg, utdanning, kultur og frivillighet. Vi representerer også private kommersielle leverandører av arbeidsmarkedstiltak gjennom bransjefellesskapet Virke Tiltaksarrangører.

Dagens lovverk åpner for at de private kommersielle tiltaksarrangørene har tilgang til å levere én type tiltak for å bistå personer å få jobb (AMO-kurs), men utelukkes fra å levere andre typer tiltak. Tiltakene *arbeid med bistand*, *arbeidspraksis i skjermet virksomhet*, *avklaring i skjermet virksomhet* og *varig tilrettelagt arbeid* skal med gjeldende regelverk leveres av en virksomhet med kommunal aksjemajoritet (heretter kalt attføringsbedrifter), jf forskrift om arbeidsrettede tiltak § 10-3, mens ideelle aktører i særskilte tilfeller kan godtas, § 10-3. Attføringsbedrifter kan derimot delta i alle typer anbudsrunder, i tillegg med mer fordelaktige rammevilkår. Virke er derfor positiv til at regelverket endres og mener regelendringene vil føre til at flere vil komme i arbeid

Virkes synspunkter kan oppsummeres slik:

- Dagens tiltaksstruktur er komplisert og uoversiktlig
- Det er positivt med et større mangfold av leverandører og mer valgfrihet til brukerne
- Det er en hensiktsmessig løsning å slå sammen tiltakene *avklaring i ordinær virksomhet* og *avklaring i skjermet virksomhet*
- Det er en hensiktsmessig løsning at *oppfølging* og *arbeid med bistand* slås sammen
- For at systemet skal fungere godt er det viktig at
 - Det er konkurranse på like vilkår mellom alle typer tiltaksarrangører
 - Det utvikles et felles resultatmålingssystem for å sikre kvalitet
 - NAV blir bedre bestillere og følge opp kontraktene tettere
 - Innovasjon i form av utvikling av nye tiltak skapes i dialog med NAV
- Som hovedregel bør tiltakene anskaffes gjennom ordinære anbudskonkurranser men unntak kan vurderes for svært spesialisert kompetanse til grupper med særskilte behov

Hovedorganisasjonen Virke

Besøksadresse:
Henrik Ibsens gate 90
NO 0255 Oslo
Postadresse:
P.O. Box 2900 Solli
NO-0230 Oslo
Tel +47 22 54 17 00
Fax +47 22 56 17 00
E-post
info@virke.no
Bankgiro
6030.05.18543
Org nr.
970 134 646 MVA

Virke støtter hovedpunktene i høringsforslaget

Virke er positive til de forslagene som legges frem i høringsnotatet. For å få flest mulig personer tilbake til arbeidslivet mener Virke at leveransen av arbeidsmarkedstiltak må vurderes på bakgrunn av faglig kvalitet fremfor eierskap.

Våre private kommersielle aktører leverer i dag AMO-kurs til hele spekteret av NAV sine brukere. Fordi tiltakene er så like er det ofte helt tilfeldig om en bruker får eksempelvis tiltaket *arbeid med bistand* fra en skjermet virksomhet eller et *oppfølgingskurs* fra en privat kommersiell tiltaksleverandør. Tiltaksleverandører organisert i Virke har derfor erfaring med en bred brukergruppe.

Ved å åpne for flere aktører vil også personene som skal tilbake i jobb slippe merkelappen det medfører å tilhøre «skjermet sektor». Formålet med NAV-reformen var å gi brukerne én dør inn i arbeidslivet, det bør også gjelde for tiltakene. Hver enkelt person som er i NAV-systemet, bør respekteres og tas på alvor og ikke unødig kategoriseres og gis «merkelapp», uten at det er relatert til de reelle bistandsbehov de har.

Et suksesskriterium for å få flere i arbeid er trening i det ordinære arbeidsliv. Dette er en metodikk alle våre tiltaksleverandører har benyttet siden de startet opp og har opparbeidet seg verdifull kompetanse og erfaringer på.

Konkurransen på like vilkår

Konkurransen mellom attføringsbedrifter og tiltaksarrangører må skje på like vilkår. Dette blir ekstra viktig når markedet nå foreslås åpnet for flere aktører. Attføringsbedriftene har helt eller delvis kommunale eiere, og har ofte et tett samarbeidsforhold med sine vertskommuner. Dersom attføringsbedriftene får dekket hele eller deler av driften fra kommunale midler bør det vurderes om dette er hensiktsmessig eller om det i praksis hemmer fri konkurranse. Det er avgjørende at oversikten over kostnader er transparente og gir et riktig bilde av faktiske driftsutgifter. Om nødvendig må man opprette regnskapsmessige enheter for de konkurranseutsatte delene. Alle kostnader knyttet til drift, lønn, pensjonspremier, periodiserte pensjonskostnader, husleie, strømgjeldninger m.m. må legges her. Dersom attføringsbedriftene eller andre tilbydere deltar i konkurranse på subsidierte vilkår vil dette etter Virkes oppfatning være krys subsidiering i strid med statsstøttereglene i EØS-avtalen.

Dersom enkelte attføringsbedrifter skal fortsette med såkalt skjermede tiltak, må tilskuddet til arbeidsmarkedstiltak notiseres og godkjennes av ESA før den implementeres. Dersom en slik ordning skal stå seg i forhold til statsstøttereglene i EØS-avtalen, er det en forutsetning at det ikke betales for mye for tjenesten som utføres i et skjermet marked; det vil si at dette ikke kan overkompenseres.

Felles resultatmålingssystem

Det viktigste formålet med tiltakssystemet er å få flere folk i jobb. Det er av stor betydning at det lages et forutsigbart system for å måle resultater, helst på nasjonalt nivå. Et felles resultatmålingssystem kan sikre at effekten av tiltakene lar seg måle, og bidrar til å dokumentere kvaliteten i tilbudene. Virke bidrar gjerne i utarbeidelsen av et slikt system.

NAV sin rolle

For å få flest personer ut i arbeid er det en forutsetning av NAV blir bedre bestillere. De må plassere rett person på rett tiltak og følge opp kontrakten i etterkant for å sikre resultater. For ytterligere å heve kvaliteten bør det være mulig å få kunnskap om de vurderingene som gjøres av NAV i anbudsprosesser slik at det er mulig for leverandørene å forbedre seg.

Innovasjon gjennom dialog

Ved å slippe til de private kommersielle leverandørene av arbeidsmarkedstiltak vil det være mulighet for å skape større innovasjon i tiltakene. Forutsetningen er tett dialog mellom NAV og leverandørene slik at ikke alle innovasjonsforslag er avhengig av å komme fra NAV. Vi ønsker derfor faste møtepunkter mellom NAV og leverandørene.

Spesialisert kompetanse

For noen helt spesielle grupper, som for eksempel hørselshemmede, ber vi regjeringen se på hvordan markedet bør reguleres. Slike grupper er avhengig av svært spesialisert kompetanse og vil derfor ikke egne seg for konkurranseutsetting. Vi vil i denne sammenheng vise til høringsvaret til Stiftelsen Signo.

Vennlig hilsen

Hovedorganisasjonen Virke

Inger Lise Blyverket /s
Leder Arbeidslivspolitik

Marte Buaas /s
Seniorrådgiver